

NOVINKY.CZ

1. RECENZE: Česká opera v Ostravě, Olomouci a Plzni

10.06.2024 novinky.cz - Radmila Hrdinová

[Odkaz na originál](#)

Klíčová slova: divadlo (3); NDM (3); Ostravě (2); divadle; divadlem; Marka; moravskoslezské; moravskoslezským; Národní; Národním; Šedivého

Letošní Rok české hudby přinesl zvýšený zájem domácích operních scén o český repertoár. V každém z deseti stálých souborů se objevila nebo ještě do konce roku objeví alespoň jedna premiéra české operní tvorby.

Národní divadlo moravskoslezské (NDM) sklízí v tomto směru největší obdiv. Jako jediné se odhodlalo uvést letos ve vlastních inscenacích všech osm dokončených oper Bedřicha Smetany, a to ve dvou souvislých cyklech.

Potřetí se objeví i na právě probíhajícím festivalu Smetanova Litomyšl. Premiéra Janáčkových Příhod lišky Bystroušky je pak tak trochu "nadplán", nicméně Janáček k **Ostravě** patří a Bystrouška tu má svou tradici. Od jejího posledního nastudování uběhlo již třicet let. Tehdejší hrává inscenace režiséra Davida Sulkina dala vzniknout Dětskému opernímu studiu, jež při **NDM** působí dosud.

K nynějšímu nastudování byl přizván izraelský choreograf Itzik Galili, který již dříve pracoval s baletním souborem **NDM**. I jeho operní Bystrouška je roztančená, opřená o pohybové kreace postav zvířecího světa. Oč víc je ale na scéně tanečního reje, o to méně režisér dosáhl se sólisty na propracování vztahů postav.

Nejpatrnější je to na vztahu Bystroušky a Revírníka, který je prakticky nulový. Lépe je tomu v případě Bystroušky a Lišáka, a to i zásluhou živého hereckého projevu Lady Bočkové (Bystrouška) a Dominiky Škrabalové (Lišák), které inscenaci dominují i pěvecky.

Výtvarně krásný a nepopisný prostor oživený světlem vytvořil pro Bystroušku scénograf Daniel Dvořák, nicméně režisér si k jeho obrazivé nabídce ne vždy dokázal počínat dostatečně citlivě.

A když už nechá v závěru Revírníka v podání Martina Gurbaľa zpívat v prázdném prostoru bez neustálého tanečního hemžení, musí mu do cesty poslat aspoň značně popisnou figuru sunoucího se starého motýla, strhávajícího na sebe nechtěnou pozornost.

Jako by režisér ne vždy naslouchal a uvěřil působivosti Janáčkovy hudby, kterou orchestr pod vedením **Marka Šedivého** hraje výrazně dramaticky, ale s menší vroucností v místech, kde by to bylo zapotřebí.

Prodaná nevěsta s nadbytečnou Destinnovou

Režisérka Janka Ryšánek Schmiedtová v Moravském **divadle** v Olomouci už Smetanově Prodané nevěstě nevěří vůbec. Snad proto pokládala za nutné vložit do ní postavu Emy Destinnové, jejíž osud je školácky vysvětlován promítanými titulky.

A to už během předehry, kdy se v kulisách lužního lesa na břehu jezera či rybníka zřejmě ve Stráži nad Nežárkou promenuje vyšňořená pěvkyně, která tam byla internována během první světové války za svou odbojovou činnost.

A protože se zjevně nudí, tak si kromě chytání ryb a popíjení piva vyvolává vzpomínky na Prodanou nevěstu. To by ještě bylo pochopitelné, jenže to, co se dále na jevišti děje, je omezeno na bezcílné přecházení Destinnové po jevišti sem a tam a nakukování do tváří aktérů bez zjevné souvislosti s příběhem. Ten se ale kvůli ní musí odehrávat na lesním palouku nejspíš na dně rybníka. Celé je to dost nesmyslné a hlavně zbytečné.

A je to škoda, protože olomoucká Prodaná má velkou devizu především v mladém pěveckém obsazení. Barbora Perná je půvabnou Mařenkou dobře zazpívanou a zahranou, totéž platí o Ramanu Hasymau coby mladém a švarném Jeníkovi s krásně posazeným hlasem a precizní češtinou.

Dirigent Marko Ivanovič vedl orchestr od brilantně zahrané předehry (s krásnými dynamickými kontrasty) s citlivostí vůči Smetanově partituru. O to víc pak zamrzí, když místo ohnivého furiantu se po scéně opět jen prochází Ema Destinnová s pozadím newyorských mrakodrapů.

To jsem já, tvá Julietta

I plzeňské **Divadlo** J. K. Tyla se – ve spolupráci s **Národním divadlem moravskoslezským** – odhodlalo letos uvést všechny Smetanovy opery, dokonce i včetně torza poslední Violy.

Přesto jako poslední premiéru sezony zvolili lyrickou operu Julietta aneb Snář, kterou Bohuslav Martinů zkomponoval na vlastní libreto podle surrealistické hry Georgese Neveuxe. Vzniklo tak jedno z nejkrásnějších operních děl dvacátého století se snovou atmosférou a postavou osudového ženského ideálu.

I plzeňskou inscenaci určuje scénografie Daniela Dvořáka. Tentokrát založená na počítačových vizualizacích, jež si pohrávají s motivy snového příběhu – v případě vlnícího se žlutého závoje, proměnlivě kreslených domů či lesa s hravou obrazivostí, v závěru odehrávajícím se v neurčitěm prostředí kanceláře snů už místy zbytečně popisně.

Přesto se však inscenaci v režii Martina Otavy daří divákům adekvátně zprostředkovat atmosféru odvíjející se z úchvatné hudby Bohuslava Martinů, kterou orchestr pod taktovkou Jiřího Štrunce hraje s příjemnou zvukovou barevností. Bohužel akustika Nové scény kouzlení s dynamikou a výrazem příliš nepřeje.

Juliettu na první premiéře ztvárnila Olga Jelínková a dala jí patřičnou něhu, ženskost i krásný pěvecký výraz. Pěvecky i herecky výborný výkon podal i Tomáš Kořínek v roli knihkupce Michela, strávujícího se touhou po tajemné Juliettě. A i pro řadu malých rolí, včetně ženského sboru, má plzeňský soubor velmi dobré obsazení.

Tři premiéry následující po sobě v **Ostravě**, Olomouci a Plzni ukázaly, že mimopražské operní soubory mají velký tvůrčí i provozovací potenciál. Jen záleží na tom, s jakým respektem a pochopením dané dílo inscenační tým uchopí. Jak ukázala zejména olomoucká Prodaná nevěsta, někdy samotný nápad opravdu nestačí.

URL | <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-divadlo-recenze-ceska-opera-v-ostrave-olomouci-a-plzni-40475497>

[« zpět na začátek](#)